

ρον πτίλωμα μέχρι τοῦ κάτω ἄκρου τῆς κνήμης Μακεδ. (Βογατσ. Κοζ.) κ. ἄ.: *Βρακοντός πι'νός*. 3) Ὁ βαδίζων βραδέως καὶ ὑπερηφάνως, ἐπὶ ἀνθρώπου Μακεδ. (Βογατσ.).

βραναιά ἡ, Θράκ. (Κασταν Μέτρ. Σαρακκλ. Σηλυβρ. Τσακίλ.) Μακεδ. Χηλ. *δραναιά* Θράκ. (Μέτρ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *βραναιά*. Πβ. Κωνστ. Πορφ. Βασίλ. τάξ. 469 (ἔκδ. Βόνν.) «βραναιά κατωτικά». Διὰ τὸ δ τοῦ *δραναιά* ἀντὶ τοῦ β πβ. *δαφτίζω*, *ἀδδιά*, *δολί* κττ. ἀντὶ *βαφτίζω*, *βία*, *βολί*. Ἰδ. γράμμα β σημ. 6. Διὰ τὴν λέξιν *βραναιά* ἰδ. Ἀνθ. Παπαδόπ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 129 κἑξ.

Εἶδος τάπητος ἐνθ' ἀν.: Αἰνιγμ. Ἀπά 'ς τὰ κεραμίδια μας ἔναι μὲν βραναιά καρύδια (τὰ ἄστρα) Χηλ.

βράσα ἡ, Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) *βράσα* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) *βράδα* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἔβρασα ἄορ. τοῦ ρ. *βράζω*.

1) Ἡ νόσος εὐλογία (κατὰ προσωποποίησην γυνή, ἡ ὁποία ἀοράτως περιερχομένη προσβάλλει τὰ παιδία) ἐνθ' ἀν.: *Βράδα καλέσσα* (ἀκίνδυνος) Κερασ. *Βράδα καλέσσα* (θανατηφόρος) αὐτόθ. || Φρ. Ἡ *βράδα βράζει* (ἐπιδημῶσαν θανατηφόρος) αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βλογιά 9.

β) Πληθ. τὰ βράσας, τὰ ἐξανθήματα τῆς εὐλογίας Πόντ. (Κερασ.): *Τὰ βράδᾱς ἔβρασαν ἀπάν' ἀτ'* (ὑπερεπληρώθη τὸ σῶμά του ὑπὸ τῶν ἐξανθημάτων). 2) Ἡ οὐλή τοῦ ἐξανθήματος τῆς εὐλογίας Πόντ. (Χαλδ.): *Τὸ πρόσωπον ἀτ' γομᾶτον βράσας ἐν'*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βλογιά 9 β, ἔτι δὲ βλογιοκομμά.

βρασάσκουμαι Πόντ. *βραδᾶσκουμαι* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. **βρασάζω* = *βρασώνω*, ὃ ἰδ., ἡ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐσ. *βράσα*.

Προσβάλλομαι ὑπὸ τῆς νόσου εὐλογίας.

βράσᾶσμαν τό, Πόντ. *βραδᾶσμαν* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βρασάσκουμαι*.

Ἡ προσβολὴ ὑπὸ τῆς νόσου εὐλογίας. Συνών. *βράσωμαν*.

βρασέα ἡ, Εὐβ. (Κύμ.) Μέγαρ. *βρασά* Εὐβ. (Ἀκρ. Ψαχν.) Ἡπ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακων. Μάν.) Στερελλ. κ. ἄ. *βραδᾶ* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βράσι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - *έα*, δι' ἣν ἰδ. - *εἶα*.

Ποσότης δυναμένη νὰ βρασθῇ ἐφάπαξ, ἐπὶ τροφίμων ἐνθ' ἀν.: *Μὲν βρασέα κουτιά Μέγαρ. Μὲν βρασά ρεβίθια - φασούλια Ἡπ. Μὲν βραδᾶ μακαρόνια Λέσβ.*

βρασέας ἐπίθ. Πόντ. (Χαλδ.) *βραδέας* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Θηλ. *βραδαρία* Πόντ. (Χαλδ.) *βραδοῦ* Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βράσα* καὶ τῆς καταλ. - *εἶας*, δι' ἣν ἰδ. - *εἶας*.

Ὁ φέρων εἰς τὸ πρόσωπον τὰς οὐλὰς τῶν ἐξανθημάτων τῆς νόσου εὐλογίας. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βλογιά-*ρις* 1, ἔτι δὲ *βρασοκομματᾶρις*, *βρασοκομματέας*, *βρασοκομμένος*, *βρασωμένος* (ἰδ. βρασώνω).

βράσι ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) *βράδι* Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἄ. *βράσ'* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) *βράδ'* Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *βράσις*.

1) Βράσις, βρασμός, ἐπὶ ὑγρῶν ἐν γένει κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): *Πῆρε βράσι τὸ φαῖ* (ἤρχισε νὰ βράζῃ ἢ ἔβρασε). || Φρ. *Εἶναι 'ς τὴ βράσι του* (εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος, ὅτε βράζει τὸ αἷμα) κοιν. Συνών. *βρασιά*, *βρασίλα* A 1, *βράσιμο* A 1, *βρασίος*, *βράσμα* 1, *βρασμός* A 1. 2) Πυράκτωσις ἰσχυρὰ μέχρι βαθμοῦ, ἀπόπου δύναται νὰ ἀρχίξῃ ἢ τῆξις, ἐπὶ μετάλλων σύνηθ.: Παροιμ. φρ. *'Σ τὴ βράσι κολλάει τὸ σίδερο* (ὅτι ἕκαστον πρᾶγμα ἐπιτυγχάνεται, ὅταν γίνεται εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν). 3) Ἰσχυρὸς καύσων πολλαχ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. A 334 (ἔκδ. ΣΞανθοῦδ.) «κι ὡς αὖ σιμῶσου 'ς τὴ φωτιά τοῖ καίει ἐκεῖν' ἢ βράσι» καὶ Γ 203 «ἄλλος τὴ βράσι ρέγεται, ἄλλος κρυγιὼν ἀέρα». Συνών. *βρασίλα* A 2. Πβ. *κουφόβρασι*. 4) Πυρετός, θερμὴ κ. ἄ. Κύπρ. 5) Ζύμωσις, ἐπὶ ποτῶν οἰνοπνευματωδῶν σύνηθ.: *Ἡ βράσι τοῦ κρασοῦ - τοῦ μούστου* κττ. σύνηθ. *Ἡ βράσι τῶν σταφυλῶν* (δηλ. τοῦ γλεύκους) Ἀθ. *Πῆρε βράσ'* τοῦ πατ'τήρ' (ἤρχισεν ἢ ζύμωσις τοῦ γλεύκους εἰς τὸ πατητήρι) Χαλκιδ. *Δίνει βράδι τὸ τοῖπουρο* Καλάβρυτ. 6) Ἀσθενεία τις τῶν ζῶων ἐκδηλουμένη ὡς δύσπνοια καὶ ὑπέρμετρος ἐξόγκωσις τῆς κοιλίας (καθ' ἣν γεννᾶται ἢ ἐντύπωσις ὅτι βράζουν οἱ πνεύμονες) Κεφαλλ. 7) Μεταφ. τὸ ὀξύτατον σημεῖον ἐποχῆς ἢ καταστάσεως, ἀκμὴ σύνηθ.: *Ἀπάνω 'ς τὴ βράσι τοῦ καλοκαιριοῦ - τοῦ θέρους - τοῦ χειμῶνα - τοῦ τουφεκιοῦ* (τῆς μάχης) κττ. σύνηθ. || Ἀσμ.

Πόσο γλυκὺς ὁ θάνατος 'ς τὴ βράσι τοῦ πολέμου! (εἰς τὴν στιγμὴν τῆς παραφόρου ἐπιθετικῆς ὁρμῆς) ἄγν. τόπ.

βρασιά ἡ, Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Μακεδ. (Βλάστ.)—Λεξ. Δημητρ. *βρασά* Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βράζω*.

Βράσις ἐνθ' ἀν.: *Τὸ φαῖν πῆρε δὲ βρασίες* Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βράσι 1.

βρασίλα ἡ, Ἡπ. (Ζαγόρ.)—Λεξ. Βλαστ. 361 Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βράσι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - *ίλα*.

A) Κυριολ. 1) Βράσις Ἡπ. (Ζαγόρ.): *Κόπ'κι ἡ βρασίλα 'ς τ' μέσ'*. 2) Ὑπερβολικὴ θερμότης, καύσων Λεξ. Βλαστ. 361 Δημητρ. 3) Ζύμωσις, ἐπὶ ποτοῦ οἰνοπνευματώδους Λεξ. Δημητρ.: *Ἡ βρασίλα τοῦ μούστου*.

B) Μεταφ. 1) Σφριγὸς σωματικόν, ὀργασμός Λεξ. Δημητρ.: *Ἡ βρασίλα τῆς νεότητος*. 2) Ἐξαψις, ἐρεθισμός Λεξ. Δημητρ.: *Τὸν βρῆκα ἀπάνω 'ς τὴ βρασίλα του* κττ. ἀπόφυγα νὰ τοῦ μιλήσω.

Πβ. *βράσι*, *βρασιά*, *βράσιμο*, *βρασίος*, *βράσμα*, *βρασμός*, *βράστη*.

βράσιμο τό, *βράσιμον* Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) *βράσιμο* κοιν. *βράσιμο* Καππ. (Ἀραβάν.) κ. ἄ. *βράσ'μον* βόρ. ἰδιώμ. *βράδ'μον* πολλαχ. βορ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βράζω*.

A) Κυριολ. 1) Βράσις κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.): Φρ. *Βράσιμον τοῦ ἡλιου* (ἡ θερμότερα ὥρα τῆς ἡμέρας) πολλαχ. 2) Ρόγχος τῶν πνευμόνων ἔνεκα κρυολογήματος πολλαχ.: *'Σ τὰ στήθη μου ἀκούει' ἔνα βράσιμο* Λεξ. Δημητρ. || Φρ. *Ἐχω βράσιμο* (εἶμαι κρυωμένος) πολλαχ.

B) Μεταφ. 1) Ζέσις τῆς καρδίας, προθυμία Πόντ. (Κερασ.): *Τὸ βράσιμον τῆς καρδίας ἀτ' κἀνείς ἄλλος 'κ' ἔδει* (δὲν ἔχει). 2) Θυμός, ὀργή Πόντ. (Κερασ.)

Πβ. βράσι, βρασιά, βρασίλα, βρασίος, βράσμα, βρασμός, βράστη.

βρασίος ό, Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Έκ τοῦ ἔβρασα άορ. τοῦ ρ. βράζω καί τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίος, δι' ἣν ιδ. "ΑνθΠαπαδόπ. ἐν 'Αρχ. Πόντ. 12 (1946) 62 κέξ.

Βράσι 1, ό ιδ.

βράσμα τό, "Ανδρ. Θράκ. Κρήτ. Κυδων. Λέσβ. Μύκ. κ.ά. βράσμαν Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.)

Τό άρχ. οὐσ. βράσμα.

1) Ζέσις, βρασμός Μύκ. Πόντ. (Κερασ.): Τά φασουλάκια θέλουνε άκόμη βράσμα Μύκ. 2) Τό μελιτώδες διά παρατεταμένου βρασμοῦ ἔψημα τοῦ γλεύκουσ καί τοῦ χυμοῦ τῶν σύκων, σίραιον Θράκ. Κυδων. Λέσβ. κ.ά.: Παροιμ.

Κάθι πρῶμα μι τοῦ ράμμα | κ' ἡ τηγανίτα μι τοῦ βράσμα (ότι ἑκάστη πρῶξις συντελεῖται μέ τά κατάλληλα καί άρμόζοντα μέσα) Κυδων. Συνών. πετμέζι. β) Γλεῦκος βρασμένον μέχρι συμπυκνώσεως, τό όποῖον ἔγχεόμενον εἰς τό ὑπό ζύμωσιν γλεῦκος νομίζεται ότι συντελεῖ εἰς τήν καλήν διατήρησιν τοῦ οἶνου "Ανδρ. 3) 'Ασθένεια τῶν προβάτων, καθ' ἣν πάσχουν οἱ πνεύμονές των ἔνεκα τοῦ πολλοῦ καύσωνος Κρήτ. 4) Μεταφ. ό καιρός τῆς όχείας Κύπρ.: Τά περτίκια ἐν' πάν' 'ς τό βράσμαν τους.

Πβ. βράσι, βρασιά, βρασίλα, βρασίος, βράσμα, βρασμός, βράστη.

βρασματένιος επίθ. άμάρτ. βρασματένιος Λέσβ. (Μανταμάδ.)

Έκ τοῦ οὐσ. βράσμα καί τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ό άρτυόμενος μέ βράσμα (ιδ. σημ. 2): Βρασματέν' τ'γανίτις.

βρασματοχώμα τό, άμάρτ. βρασματοχώμα Λέσβ.

Έκ τῶν οὐσ. βράσμα καί χῶμα.

"Αργίλλος λευκή χρήσιμος πρὸς ἔξουδετέρωσιν τῆς όξύτητος τοῦ γλεύκουσ καί τῶν οἶνων. Συνών. μουστόχωμα.

βρασμός ό, "Αθῆν. Πελοπν. (Δημητσάν. Μάν.) Πόντ. (Κερασ.) Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.)—Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,238—Λεξ. Βλαστ. 361.

Τό άρχ. οὐσ. βρασμός.

Α) Κυριολ. 1) Ζέσις, βράσις Πόντ. (Κερασ.) 2) Κούσων, ζέστη "Αθῆν.—Λεξ. Βλαστ. ἐνθ' άν.

Β) Μεταφ. 1) 'Αγανάκτησις, όργή, θυμός Πελοπν. (Δημητσάν. Μάν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Βρασμός ψυχῆς Μάν. Τό 'καμε άπάνω 'ς τό βρασμό του Δημητσάν. "Εξ' βρασμό μέσα ἡ ψ'χή μ' Αἰτωλ. 2) Κίνησις στασιμστική ἡ ἑπαναστατική ΓΒλαχογιάνν. Τά παλληκάρ. 50. 3) 'Η άκμή καταστάσεώς τινος Σίφν. κ.ά.—Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' άν. 'Ο βρασμός τοῦ γλεντιοῦ Σίφν. "Ητανε 'ς τό βρασμό του τό πανηγύρι Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' άν.

Πβ. βράσι, βρασιά, βρασίλα, βρασίος, βράσμα, βρασμός, βράστη.

βρασσοκομματᾶνμαι Πόντ. (Τραπ.) βραδοκομματᾶνμαι Πόντ. (Τραπ.)

Έκ τοῦ άμαρτ. οὐσ. βρασόκομμαν.

Προσβαλλόμενος ὑπό τῆς νόσου εὐλογίας άποκτιῶ εἰς τό πρόσωπον τās οὐλās τῶν ἑξανθημάτων.

βρασσοκομματᾶρις επίθ. άμάρτ. βραδοκομματᾶρις Πόντ. ("Οφ.) βραδοκομματᾶρτς Πόντ. (Τραπ.)

Έκ τοῦ άμαρτ. οὐσ. βρασόκομμαν καί τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις ἐκ τοῦ -ιάρις.

Βρασέας, ό ιδ.

βρασσοκομματέας επίθ. άμάρτ. βραδοκομματέας Πόντ. (Τραπ.)

Έκ τοῦ άμαρτ. οὐσ. βρασόκομμαν καί τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έας, δι' ἣν ιδ. -ξάς.

Βρασέας, ό ιδ.

βρασσοκομμένος επίθ. Πόντ.

Μετοχ. τοῦ άμαρτ. ρ. βρασσοκόφκουνμαι.

Βρασέας, ό ιδ.

βρασσομύτης επίθ. Θράκ. βρασσομύτ'ς Θράκ. (Τσακίλ.)

Έκ τῶν οὐσ. βράσι καί μύτι.

Ό ἔχων τήν ρίνα πλήρη άκαθαρσίας.

βρασονέρι τό, άμάρτ. βρασονέρ' Εὔβ. ("Ακρ.)

Έκ τοῦ ἔβρασα άορ. τοῦ βράζω καί τοῦ οὐσ. νερό.

"Υδωρ πηγῆς θερμόν. Συνών. βραστονέρι.

βρασόπαιδο τό, Κεφαλλ.

Έκ τῶν οὐσ. βράσι καί παιδί.

Παιδί αἰσθανόμενον δυσκολίαν εἰς τήν άναπνοήν, άσθματικόν.

βραστάγια ἡ, Καλαβρ. (Μπόβ.)

Έκ τοῦ ἐπιθ. βραστός καί τῆς καταλ. -άγια κατ' ἐπίδρασιν 'Ιταλικήν, δι' ό πβ. caldaja.

Λέβης εἰς τόν όποῖον θερμαίνουν ἡ βράζουν ό,τι δήποτε. Συνών. βραστάδι, βραστάρι 4.

βραστάδι τό, Καλαβρ. (Μπόβ.)

Έκ τοῦ ἐπιθ. βραστός καί τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδι.

Βραστάγια, ό ιδ.

βραστάρι τό, βραστάριν Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ.) βραστάρι Θήρ. Καλαβρ. (Ροχούδ. Χωρίο Βουν.) Κίμωλ. Κρήτ. Μεγίστ. Σίκιν. Σύμ. κ.ά.—Λεξ. Βλαστ. 282. βραστάρ' Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.) Σάμ.

Έκ τοῦ ἐπιθ. βραστός καί τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι (II).

1) 'Αφέψημα διαφόρων φυτικῶν οὐσιῶν πινόμενον συνήθως ὡς ποτόν θερμαντικόν κατὰ τοῦ κρυολογήματος Θήρ. Κίμωλ. Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. Σάμ. κ.ά.: "Ηπια ἔνα βραστάρι καί μοῦ μαλάκωσε ό βῆχας Κρήτ. "Εψησα ἔνα βραστάρι κ' ἥπια, γιατί εἶχα πόνο αὐτόθ. Συνών. βραστικό (ιδ. βραστικός 2), βραστό (ιδ. βραστός Β 2 β), ζεστικό (ιδ. ζεστικός), ζεστό (ιδ. ζεστός). 2) Οἶνος βρασμένος Σίκιν. κ.ά.—Λεξ. Βλαστ. 282: Παροιμ.

"Εμεῖς μέ τό βραστάρι | κί ό βορξάς ἄς κουντρεσάρη (ἐπὶ τοῦ άδιαφοροῦντος περὶ τῆς βίας τῶν άνέμων καί τοῦ χειμῶνος, διότι καθήμενος παρὰ τήν ἑστίαν πίνει οἶνον βρασμένον) Σίκιν. 3) Πρόχειρον φαγητόν από θρύμματα ἄρτου, εἰς τά όποῖα ἐπιχέεται ὕδωρ βρασμένον μέ βούτυρον ἡ ἔλαιον καί κομμάτια κρομμύσου Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.) 4) Βραστάγια, ό ιδ., Καλαβρ. (Ροχούδ. Χωρίο Βουν.) 5) Μέρος θερμόν (ἐν ᾧ τρόπον τινά δύναται νά γίνη βρασμός) Σύμ. 6) 'Επιθετικ., τό ἐν ὕδατι βρασμένον, νερόβραστον Πόντ. (Κερασ.): Βραστάριν κρέας.

